

maksi alkuperäiseksi tarpeekseen, tai (erityisillä kehitystavoilla) yhteisön jäsenenä yhteiseksi tarpeeksi. Taistelua yksilön ja yhteisen omaisuuden välillä, etujen ristiriitaisuutta tässä pienessä paikallisessa yleisössä ei ole olemassa. Työn tulokset voidaan nähdä edessä; ihmiskunta on tuotteensa isäntä ja kohtalonsa isäntä, kuitenkin niin pitkälti kuin vahvemmat luonnonvoimat sen sallivat. Nämä luonnonvoimat hallitsevat tätä alkuperäistä yhteiskuntaa. Joskus suosiollisesti, sateen ja auringon paisteen muodossa, alkuasteella olevan maanviljelyksen ja karjanhoidon elvyttämiseksi, joskus taas tuulispäitten ja ukkosilmojen muodossa. Näitten luon-

nonvoimien täytyi vaikuttaa alhaisen ja tietämättömän ihmisen ajatteluun siten, että ne ovat salaperäisiä voimia, joilta hänen täytyy saada suosiota ja välttää epäsuosiota keinoilla, mitkä vastaavat hänen sivistystasoaan: lahjoilla, rukouksilla, uhreilla, uhkauksilla tai mielittelyillä. Tällä tavalla paikalliset *luonnonuskonto-käsitteet* kehittyvät, pappien ollessa samalla ilmojen ja vuodenaikojen tietäjiä, ja tuottamiseen tarvittavan työntekotavan neuvojia. Tämä tieto kulkee sitte kunnioitusta herättävänä uskonnollisena reseptinä ja seremoniana yhdeltä papilliselta suvulta tai kastilta toiselle ja tekee näistä tuotannon henkisiä johtajia.

(Jatk.)

Victor L. Berger

Ensimmäinen "vastenmielinen" kansalainen Yhdysvaltain kongressissa

Ei ole suinkaan mikään sattuma, että porvariemme ensimmäiseksi rauhanhäiritsijäksi — tosin heidän mielestään vähämerkittäväksi rauhanhäiritsijäksi — huhtikuun neljäntenä päivänä ylimääräiseen istuntoon kokoantuneeseen kuudenteenkymmenenteen toiseen kongressiin astui juuri Victor L. Berger, Wisconsinista. Kenen muun osalle tämä historiallisesta merkityksestä oleva kunnia olisi ollut sopivampi? Ehkä jonkun amerikalaisentyi-

sen, joka olisi todentanut sen niin yleisesti halutun seikan, että tšekäläinen sosialismi on Amerikan maaperän kasvi, että sitä ajavat ja edustavat amerikalaiset eikä Europasta tänne siirtyneet ja näitä "hyviä" oloja tuntemattomat siirtolaiset, erittäinkin saksalaiset, joilta sanotaan niitten Suomen sosialistipahustenkin sosialisminsa oppineen ja sen Suomeen sopimattomana ulkomaa-tuontitavarana tuoneen. Niin Berger on syntyjään samoja saksalaisia, Itävallan saksalainen. Sai

yliopistosivistyksen kotimaassaan, jossa myöskin imi radikaaliset ja sosialistiset mielipiteet itseensä, niin että vanhempansa toivoivat

vaan Amerikkaan jo sangen nuorena. Antautui saksankielen opettajatoimeen päästäkseen elämisensä alkuun ja sitte oikeaan

Victor L. Berger

näkevän poikansa hirressä heidän mielestään sopimattomien mielipiteittensä tähden. Poika ei kuitenkaan joutunut hirteen,

uraansa — politikkaan, työväen politikkaan. Ja siinä onkin Berger onnistunut. Kuitenkin hänellä on ollut onni tulla enemmän

väärinymmärretyksi ulommaisessa työväen- ja lähimmässä porvariipiirissä kuin ehkä kellään muulla sosialistien johtomiehellä. Suomessa sanottaisiin häntä Yrjö-mäkeliniläiseksi, Saksassa revisionistiksi, Italiassa ferriläiseksi, Ranskassa ehkä briandiläiseksi, Englannissa burnssiläiseksi, ja täällä hänet yritetään laskea äärimmäisten opportunistien leiriin. Porvarien silmissä ja mielessä kulkee hän taas mitä verisimpänä vallankumouksellisena, armottomana yhteiskunnan ja valtiojärjestyksen murskaajana, perustuslakien ja kaikkien lakien säälimättömänä hävittäjänä ja omistusoikeuden polkijana. Niin läheisempien porvarien piireissä Milwaukeeessa, jossa Berger on heitä pieniin yksityisseikkoihin saakka säällittä ruoskinut ja armotta paljastellut.

Berger opportunisti? Kyllä; jokapäiväisen käytännöllisen politiikan paras opportunisti — ei Sombartin ym. lainen "realipolitiikko". Periaate ja käytäntö on hänessä erehtymättömästi yhdistynyt. Ei dogmaattinen periaate, ei dogmaattinen käytäntö. Kun hän puhuu tai kirjottaa kapitalistisesta valtiosta paljastaa hänen perinpohjaisen nurinkurisuu-den. Kun hän on kiintynyt paikallisen kunnallispolitiikan johonkin erikoisseikkaan on hän siinä taas kiini niin perinpohjaisella tarmolla ja tarkkuudella, että vähemmän käytännön miehet huutavat hänen unhottaneen koko "palkkaorjuuden" poistamisen, tuon toisella paikkakunnalla vähäpätöiselle seikalle näyttävän asian vuoksi. Kun hän arvostelee oikeuslaitoksia ja peruslakeja ja

lakeja yleensä, ulvovat porvarit hänet kaikkien lakien ja järjestyksen solvaajaksi ja hävittäjäksi. Kun hän lainlaatijakunnan komerossa väittelee jonkun porvarien vastustaman tärkeän työväenlain puolesta, muistuttaa hän porvareja että juuri he eivät tahdo lakeja ja että juuri he itse tahtovat veristä epäjärjestystä, lakien polkemista, Ranskan veripäivien uusiutumista koska eivät tahdo hyväksyä lakeja, jotka ovat työväestölle välttämättömiä ja työväestön vaatimia. Hän on niin periaatteen mies että hän ajaa epäamättömän ankarasti nykyisen yhteiskuntajärjestyksen muuttamista laillista, rauhallista tietä. Ja hän on niin käytännön mies, että kun porvarit uhkaavat sulkea tai rajoittaa laillisen toiminnan — vapaan äänestyksen mahdollisuuden, niin hän kehoittaa jokaisen äänestäjän varustamaan itselleen kiväärin ja patruunia laillisen oikeutensa, laillisen toimintamahdollisuutensa suojelemiseksi.

Berger on tyypistyttänyt sosialismin amerikalaiseksi. Niin, amerikalaiseksi; paikallistuttanut. Ei paikallistuttanut siten kuin porvarit sanovat, nim. että se ei liikahtaisi Milwaukeeeta etemmäksi, ettei se tarttuisi muihin kuin saksalaisiin — ei, — Berger on kansalaistuttanut sosialismin niin että se kelpaa amerikalaisille. Sosialismi on sosialismia joka maassa, samallaisella tarkotuserällä, samallaisella päämäärällä. Mutta kuinka sen tarkotuserä ja päämäärä tehdään paraiten työväkeen imeytyväksi, kuinka työväki saadaan joukkona sen mukaisesti toimimaan, se riippuu

kunkin maan ja paikkakunnan paikkakunnallisten olojen, epäkohtien ja kerta kerrallaan saatutettavissa nähtävien parannusten käyttämisestä välineenä kiihotus- ja herätystyössä. Ne ovat eri maissa enemmän tai vähemmän erilaiset, eri paikkakunnilla toisellaiset. Yhdessä kiinnittää yksi tarve työväestön huomiota toisessa toinen, senmukaan min-kälaiset ovat olot. Näitä välineenä käyttämällä saadaan työväki heräämään, kuuntelemaan, oppimaan, kokoontumaan joukoksi, puolueeksi, taistelemaan itselleen ensi haluamansa parannukset tai valtopaikat, joista riippuu parannusten säätäminen, täytännönpaneminen ja uusien vallo-

taminen. Jos missä niin Amerikassa, tässä "vapauden" maassa, politikan sokkeloisimmassa maassa, "yhteiskuntaparantajain" jopakapäiväisessä syntymämaassa ja "työväenystävään" harvinaisen lukuisassa maassa, on tämä ollut vaikeaa. Berger, Milwaukeelaiset, on osannut tehdä tämän kaikin paraimmin. Siksi ei ole mikään sattuma, että Berger, "europeanalaisen" sosialismin amerikalaisuttaja, on ensimmäinen "vas-tenmielinen" kansalainen, joka on päässyt Yhdysvaltain kongressiin. Eikä hän tule olemaan viimeinen; toiset ottavat Milwaukeesta esimerkkiä ja seuraavat sitä.

Mieron tiellä

*Viluissansa värjyy tuolla
lapsi hento nälissään!
Kerjälleen, vaikerrellen
vaeltaa hän hoiperrellen,
vaatteistansa rääsyttyään.*

*Kulkeissansa mieron suota
pussi pieni kädessään,
saamiansa pureskelee,
mitä hänne anneskelee
herrasväki pöydiltään.*

*Vaikeaa on kulku hänelle
vastatuuleen vaeltaa:
myrskyn kovan raivotessa,
syksyn säässä kamalassa
tiensä siinä aukeaa.*

*Koti kun o' köyhä hällä
tuli miero etehen.
Lapsena jo kasvavana,
iloa mieli halaavana
joutui hän jo matkallen.*

*Isä oli ammoin kuollut,
äiti sairas kotona,
veljet kaikki pienempiä,
miltei taudin niennehiä
häntä illoin odottaa.*

*Kurjempaakin kurjemmalta
elo hänne hymyilee.
Kettä saa hän leipää palan,
kettä julman kirosanan,
ken vain poijes ajelee.*

Rudolf Salokannel.